

og den sidste ærede Taler (Klein) hvælede ved det Færlige i at forlade de faste Bevisregler for at gaae over til en Dom, ikke uden Bevisregler, — i en vis Forstand ville de altid bestaae, — men til en Dom, uden at Vedkommende er bunden i Domsaffigelsen til faste Regler for Beviset, saa erkjender jeg, at det er en betydelig Fravigen fra det nu Bestaaende; men jeg kan ingenlunde erkjende, at det vilde være rigtigt, naar man indfører ganske nye Retter efter et nyt Forhandlingsprincip, da at lade Bevisregler gjælde, der umuligt i Fremtiden praktisk kunne benyttes af de Mænd, der skulle danne Retten. Det er et Livsspørgsmaal for den hele Ret, og jeg skal til det Øverste kæmpe for dette Punkt. Naar den ærede Minister siger, at jeg søger at indføre Nævninger, da kan jeg kun sige, at hvor lignende Retter bestaae, og hvor der dømmes, uden at disse faste Bevisregler fordres, der kalder man dem Handelsretter uden Hensyn dertil. Dersom man imidlertid vil døbe dem med dette Navn, skal jeg gjerne gaae ind derpaa, da det er mig et kjær Navn. Det, der er Hovedsagen, er, at idet man benytter et ikke lovlært Element, maa man, naar man vil være consequent, opgive, netop naar man vil skaffe Domstolen velvillig Modtagelse, faste Bevisregler. De ikke lovlærte Dommere kunne ikke benytte disse, de ville snuble derover, og Institutionen vil falde dermed. Det er min Overbeviisning, at dette Spørgsmaal maa bringes paa det Klare, og det er en uheldig Garanti, man vil søge at skabe, naar man opstiller Forbringere, der ville vanskeliggjøre istedetfor at lette Sagernes simple og forstaaelige Afgjørelse.

N. Sage: Den ærede Minister bemærkede i Begyndelsen af sit Foredrag, at den Masse Erklæringer, som han havde modtaget fra de juridiske Autoriteter, gif, saavidt jeg forstod det, samtlige ud paa at fraraade det nærværende Lovudkast, da deres Mening var stærkt imod Rigtigheden deraf. Senere httrede den ærede Minister, at han ikke turde gaae ind paa det, der har været nævnt her iasten, nemlig at gjenoptage § 40 af det første Lovudkast, som fritager Dommerne for at dømmes efter de strenge juridiske Regler og tillader dem at dømmes efter

deres Overbeviisning, fordi, sagde den ærede Minister, at han da vilde faae alle de store Jurister imod sig; men han har dem jo allerede imod sig, saa der kan kun være Tale om en Gradsforskjæl. Naar de, som den ærede Minister httrede, ere saa afgjort mod denne nye Domstol, saaledes som den nu er foreslaaet, saa kan den høitærede Minister ikke faae dem mere imod sig ved at fastsætte hiin Maaade at dømmes paa og det, som er nødvendigt for at give denne Ret sit virkelige liberale og raisonable Præg, give den en saadan Indretning, at den bliver til Nytte istedetfor til en Abort, som den rimeligviis vil blive, dersom vi ikke gaae ind paa det Forslag at lade Dommerne dømmes efter deres Overbeviisning. Det ærede Medlem fra Viborg (Klein) vil have to Jurister ind i denne Ret, idet han meente, at det vilde være vanskeligt at faae udmærkede Personligheder ud af Folk, som ikke i Forveien vare vant til at beskæde Dommerembeder. Jeg skal med Fornøielse indbrømme, at der findes udmærkede Personligheder mellem de studerede og examinerede Classer, mellem de store Jurister; men overhovedet er det sjældent at finde udmærkede Personligheder, det er idetmindste meget vanskeligt at faae fat paa dem; dog er det vel heller ikke umuligt at finde dem udenfor de store Jurister; thi de findes jo i alle Samfundsclasser. Jeg troer altsaa ikke, at denne Grund var tilstrækkelig til at face flere Jurister ind i denne Handelsret, og efter hvad vi nu have hørt om, at alle de store Jurister ere imod Sagen, er det naturligt, at jo Færre vi faae ind i den nye Ret desto bedre.

Justitsministeren: Den ærede Taler forveglede mine Øtringer; jeg har ikke sagt, at jeg frygtede for at faae Juristerne imod mig, men jeg har sagt, at jeg frygtede for, at Juristernes Modstand imod Udkastet skulde kunne bewirke, at det blev mødt med Mistillid; det var altsaa ikke til mig selv, at jeg sigtede. Jeg skal dernæst udtale, at Domstolene ligefrem have protesteret imod Principet, imod det, som jeg kalder det Væsentlige i Lovudkastet, Mundtlighed og Offentlighed, som ogsaa mod den Maaade, hvorpaa Beviset skal føres; Spørgsmaalet er nu, og det var det, som jeg frem-